

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 6.
VIII. évfolyam, 264. szám.

Péntek

Három állam magatartásától függ a világbéke sorsa

Chamberlain alsóházi beszéde a világsajtó tükrében - Ellentmondó hírek Mussolini békét egyengető terveivel kapcsolatban - Pénteken mondja el Hitler sorsdöntő beszédét - „Kék könyv” az angol-orosz viszony megvilágítására

(RÓMA.) (Stefani.) A Stefani hírszolgálati iroda külpolitikai vezetője tegnap a helyszínről beavatott körök értesüléséből nyert jelentések alapján a következőket számol be:

„Három állam van ma Európában, amelyeknek további magatartásától a világ békéje függ. Ezek: a Szovjet, Törökország, Olaszország. Ami Oroszország magatartását illeti, közel fekszik az a feltevés, hogy a Szovjet azért vonta vissza csapatait a Bug vonaláig, mert egy minden körülmények között kitűnően védhető határvonalat nyert általa és mert valóban nincs kifogása az ellen, hogy a lengyellakta területekből ütköző államot létesítsenek. Sok függ attól, hogy Oroszország Németország mellett valóban hajlandó-e beavatkozni a háborúba? A Szovjet erre vonatkozó hajlandóságát igazolja biztos nyugati határának megrajzolása és az a körülmény, hogy a Balti-tengeren a Balti-államok hozzájárulásával magának kiinduló légi és tengeri flottabázisokat létesít. Ami Törökországot illeti, ennek az államnak földrajzi fekvésénél fogva igen nagy szerep jut egy esetleges világháborúban. A török külpolitika mostani egyetlen célja az, hogy a látszólag nagy ellentéteket magában foglaló török-angol, török-francia és török-orosz megállapodásokat összeegyeztesse. Hogy ez mennyire sikerült, arról nem lehet előre véleményt alkotni. Az azonban mindenesetre nehézségeket igazol, hogy Saracioglu, aki teljes felhatalmazással utazott Moszkvába, saját személyében nem akar dönteni és utasításokat vár Ankarából. Végül rendkívül fontos Olaszország jövőbeni magatartása is. Ennek az államnak semlegessége ugyanis biztos támpontja a kisebb semleges nemzeteknek. Mussolini, amikor a semlegességet hangoztatja, akkor Európa több államának nevében beszél, mindazokéban, amelyek a háborús viharokat távol akarják tartani határaiktól és meg akarják óvni népeik békéjét. Valószínű, hogy Olaszország, amely nemes hivatását elsősorban felismerte, továbbra is semleges marad és így biztos lehetőséget nyújt azok számára, akik közvetítését igénybe akarják venni.

CHAMBERLAIN BESZÉDE ÉS A NEMZETKÖZI SAJTÓ

(LONDON.) (Reuters.) Chamberlain miniszterelnök alsóházi beszédét az angol sajtó egyhangú helyesléssel fogadja és megjegyzi, hogy a békeajánlatokról tett kijelentései megegyeznek a brit közvélemény felfogásával.

A Times vezető cikkben foglalkozik a miniszterelnök szavaival és a következőket írja:

— Az a beállítás, hogy a háború folytatásáért a felelősség kizárólag Angliát és Franciaországot, de elsősorban is Londont terhelné, hamis. A Harmadik Birodalom harcot kezdett és nagy területi nyereségre tett szert. Ez után mi sem könnyebb, mint kész tények elé állítva a világot, kijelenteni, hogy céltalan a háború. A harc folytatása tényleg céltalan lenne akkor, ha Lengyelország ma is sértetlen lenne, de ma már hiányzik ez a feltétel. Furcsa lenne feltételezni, hogy újabb türelmet tanúsítsunk azokkal szemben, akik eddig amúgy is túlságosan igénybe vették türelmünket. Még akkor sem leszünk türelmesek, ha a folytatás felelősségét ránk is akarnák hárítani. Mi ugyanis nagyon jól tudjuk, hogy a felelősség a kezdeményezőt terheli, ez pedig Berlin volt. A német kormánynak, ha békét akar, olyan alaptól kell kiindulnia, amely elfogadható. Ez az alap pedig Lengyelország teljes helyreállítása lehet és semmi más.

A Daily Mail hangsúlyozza, hogy ha a béke létrejön, az csakis a mi feltételeink mellett történhetik. A Daily Herald, a munkáspárt hivatalosa kijelenti, hogy a béke első feltétele Lengyelország teljes helyreállítása és Csehszlovákia restaurációja.

Hasonlóképpen irnak a többi angol lapok is és alig akad közöttük egykettő, amely a háború folytatását meggondolandónak tartaná.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó egyöntetűen a brit miniszterelnök beszédének helyeslésében, de nem tér ki az esetleges béke lehetőségei elől. A Temps így ír:

— Franciaország nem vállalhatja a felelősséget egyedül azért, hogy a priori visszautasítson minden békeajánlatot. Ahhoz azonban ragaszkodik, hogy a feltételeket együttesen kell megszabni és nem lehet azokat egyszerűen rákényszeríteni egyes felekre. Franciaország nem kívánja a háborút eszméivé tenni, de garanciákat kíván arra vonatkozólag, hogy a jövőben a békebontó szembe találja magát a világ népeinek összességével.

A Matin szerint London és Páris együttesen halad tovább. A békeajánlatot is együttesen vizsgálják felül és együttesen közlik ellenjavaslatukat, ha az

ajánlatot elfogadhatónak találják. Főfeltevése azonban a német csapatoknak a lengyel területekről való visszavonása.

Ugyanígy irnak a többi lapok is.

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó is nagy figyelemmel ir Chamberlain beszédéről. A Tevere megállapítja, hogy Chamberlain beszédéből két alapkövetkeztetés vonható le és pedig: 1. hogy a brit kormány felfogását alaposan megváltoztatta a Szovjet beavatkozása és 2. hogy szívesen látnának egy konkrét javaslatot Németország részéről, de még szívesebben, ha ez a Szovjet kísérfegyvéke mellett történne.

A Giornale d'Italia szerint

Chamberlain nem mondott újabbat, de a háborús kitartást nem hangsúlyozta ki oly erősen, hogy elzárta volna a további tárgyalások lehetőségét. A beszéd, tárgyilagosan vizsgálva, remek diplomáciai teljesítmény volt, mert mindenki kiolvashatta belőle azt, ami felfogásának legjobban megfelel. Helytelen lenne tehát a szavakból arra következtetni, hogy a szövetségesek már véglegesen eldobták a kockát.

Mussolini héthatalmi értekezletet készít elő?

(LONDON.) (Reuters.) A Daily Mail közli, hogy

Mussolini miniszterelnök a háborús konfliktus megszüntetésére és az igazságos béke létrehozására héthatalmi konferenciát készít elő. A hét hatalom a következők lenne: Anglia, Franciaország, a Harmadik Birodalom, Itália, a Szovjet, Törökország és az USA.

A Reuter iroda megjegyzi, hogy a hír még megerősítésre szorul.

AZ ALSÓHÁZ ÜLÉSE

(LONDON.) (Reuters.) Buchanan munkáspárti képviselő az alsóház ülésén a következőket mondotta:

— A munkáspárt teljes mértékben osztja a brit kormány azon felfogását, hogy Nagybritanniának csorbítatlan tekintéllyel kell befejezni ezt a konfliktust, de viszont hangoztatnia kell, hogy helyesebb a békés tárgyalások eszközével elérni ezt, mint milliók háborúba küldésével.

HITLER BESZÉDE: PÉNTEKEN

(RÓMA.) (Stefani.) A Stefani iroda véleménye szerint Hitler vezér és kancellár nagyszabású beszédének elmondására pénteken délelőtt kerül sor. Erre az időpontra határozták el ugyanis a Reichstag összehívását. A beszéd tartalmát ugyancsak a Stefani véleménye szerint megelőzőleg közlik Moszkvával és Rómával is.

„KÉK KÖNYVET” AD KI AZ ANGOL KORMÁNY

(LONDON.) (Reuters.) Buttler külügyi államtitkár az alsóház tegnapi ülésén kijelentette, hogy az angol kormány az angol-orosz viszony megvilágítása céljából kék könyvet fog kiadni, amely az összes politikai természetű megmozdulásokról számot ad máig — attól az időponttól kezdődően,

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó „Anglia a válaszuton”, „Chamberlain nem mondott újat” stb. címek alatt ir a beszédéről. A Völkischer Beobachter így ír:

— Chamberlain furcsa kibúvókat keres arra, hogy csökkentse a békevágy látszatát. Mindent megkísérel arra, hogy a német békeszeretetet a Harmadik Birodalom gyengeség érzésének tüntesse fel. Ha azonban azt hiszi, hogy ez jó módszer, akkor téved. A német haderő, már nyújtott némi izelítőt erejéből és ezt saját magán is tapasztalhatja Anglia, ha arra sor kerül. Egy 80 milliós nép kitűnően felszerelt hadserege olyan borzalmas átütő erőt jelent, amelynek hatását mindenki érezni fogja, aki szembeszáll vele.

(WASHINGTON.) (United Press.) Az amerikai sajtó megállapítja, hogy Chamberlain elhatározta, hogy nem vesz részt olyan akcióban, amely egyenlő lenne a nyugati szövetségesek háborús céljairól való lemondásával. Chamberlain beszédéből azonban arra sem lehet következtetni, hogy a szövetségesek nem akarnának részt venni egy békeakcióban.

amikor a brit kormány a Szovjetet elismerte.

(Akkoriban a nem régen elhunyt Csicserin volt a Szovjet londoni megbízottja, akit Lloyd George a börtönből hozatott ki és ismert el kö. c. nek. Szerk.)

HALIFAX LORD NYILATKOZATA

(LONDON.) (Reuters.) Halifax lord külügyminiszter a lordok házában tegnap a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy

a brit kormány minden hozzá intézett béketervet gondosan át fog tanulmányozni és még akkor is megteszi észrevételeit, ha a közölt tervek ellenkezésnek felfogásával.

URBSYS LITVÁN KÜLÜGYMINISZTER HAZAREPÜLT

(MOSZKVA.) (Tass.) Urbsys litván külügyminiszter, miután tegnap délelőtt kétórás megbeszélést folytatott Sztalinnal és Molotov külügyi népbiztossal, délelőtt hazarepült Kaunasba, hogy beszámoljon azokról a tárgyalásokról, amelyek közte és említettek között a litván-orosz viszony kialakítása körül folytak. Orosz körökben biztosra veszik, hogy Urbsys még a mai rapon visszatér Moszkvába a megállapodás végleges megkötésére. Ugyanakkor Kaunasból közlik, hogy Smetana államfő elnöklése mellett államtanács volt, amelyen Urbsys beszámolt lefolytatott megbeszéléseiről és közölte Molotov indítványát.

MOSZKVÁBA KÉSZÜL HOLSTI IS

(HELSINKI.) (DNB) Helsinkiben tegnap rendkívüli minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy Holsti külügyminiszter a legközelebbi időn

belül Moszkvába utazik és megbeszéléseket folytat egy finn-orsz kölcsönös megsegítési szerződés megkötése tárgyában.

MOLOTOV BERLINI UTJA

(MOSZKVA.) (Tass.) Molotov külügyi népbiztos rövid időn belül a német kormány meghívására Berlinbe utazik, hogy visszaadja Ribbentrop kétszeri moszkvai vizitjét.

A FALKLAND SZIGETEK

(PANAMA.) (Press Association.) A panamai pánamerikai kongresszuson általános feltűnést keltett az, hogy Argentina kiküldötte szóba hozta a Falkland szigetek kérdését. Ezek ugyanis 1833-ig Argentina birtokában voltak és említett időben Anglia gyarmatává lettek. Az argentin delegátus közölte, hogy Argentina az általános rendezés során ezekre a szigetekre feltétlenül igényt fog tartani. Ugyancsak Panamából közlik, hogy a kongresszus nyilvános záróülését megtartották és a küldöttségek legnagyobb része már vissza is indult hazájába.

HOOVER FELHÍVÁSA

(WASHINGTON.) (United Press.) Hoover volt amerikai köztársasági elnök rádiófelhívást intézett az Egyesült Államok polgáraihoz, kérve őket, hogy

őrizték meg hidegvérüket, nyugalmukat és semlegességüket az állam érdekében, különben aligha lesz elkerülhető a felesleges anyagi és véráldozat.

TIZENÉGY KINAI DIVÍZIÓ TRAGÉDIÁJA

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A Hunan tartományban harcoló egyesített észak- és délkinai japán haderők tegnap körükerítés folytán megpecsételték a Csangcsa várost védő 42 kina hadosztály sorsát. A befutó jelentések szerint eddig 14 divíziót teljesen felmorzsoztak. A kínai halottak száma a tegnapi ütközetből kifolyólag több, mint 25.000, a foglyoké 80.000. Csangcsa város elfoglalása már csak órák kérdése. Későbbi jelentés szerint a Hunan tartomány fővárosa körül lefolyt harc a legnagyobb volt a kínai földön lefolytatott összes eddigi ütközetek között.

HANKAU BOMBÁZÁSA

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A kínai főhadiszállás közlése szerint a kínai léghaderő egy osztaga tegnap bombázta a japán kézen levő Hankau városát. Az Exchange Telegraph tudósítása végén közli, hogy

a Hankau elleni kínai légitámadás egy év óta az első kínai légiakció, amelyet Csang-Kai-Sek légierője végrehajtottak.

A támadás eredményére vonatkozólag eddig még nem érkezett jelentés. A bombázást maga a japán hivatalos közlemény is elismeri, de megjegyzi, hogy nem járt számottevő sikerrel.

A FRANCIA SAJTÓ CHAMBERLEIN BESZÉDÉRŐL

(PÁRIS.) (Rador.) Chamberlain angol miniszterelnöknek az alsóházban elmondott nagyszabású beszédét teljes részletességgel közli és méltatja a francia sajtó. A Petit Parisien azt írja, hogy Chamberlain azelőtt szögezte le álláspontját, mielőtt a német békeajánlat megérkezett volna. A Journal azt írja, hogy Franciaország álláspontja végleges és megmáshatatlant. Módosításról csak abban az esetben lehet szó, ha Németország teljesen magáévá teszi és maradéktalanul teljesíti Franciaország és Anglia eredeti háborús célkitűzéseit. A La Figaro szerint Franciaország és Anglia olyan békét akar, amely biztosítékokon alapszik és a való helyzetet képviseli.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó, amely Chamberlain beszédét tegnapelőtt csak éjfélkor kapta meg, az elmúlt délelőtti foglalkozhatott annak tartalmával. A lapok megjegyzik, hogy a politikai helyzet egyre zavarosabbá válik, mert most már nem lehet tudni, hogy ki az, aki a békeajánlatot megtenni akarja. Hitler kancellár-e, aki még mindig késlekedik a Reichstag összehívásával, vagy Mussolini miniszterelnök, aki bizonyára a Harmadik Birodalom nevében is beszélni

fog. Abban megegyeznek a lapok, hogy a békeajánlatot komolyan meg kell fontolni. Egyes újságok tudni vélik, hogy a békeajánlatok elhangzása után Daladier miniszterelnök össze fogja hívni a kamarát, hogy az egész parlament véleményét meghallgassa és azután szögezzék le a kormány határozott álláspontját.

ALIG VAN REMÉNY A BÉKÉRE

(BERN.) (Rador.) A svájci sajtó részletesen ismerteti Chamberlain angol miniszterelnöknek az alsóházban elmondott beszédét. Általánosságban annak a véleményének ad kifejezést, hogy az európai helyzet tisztán való felismeréséhez szükséges az is, hogy nyilvánosságra kerüljön Hitler német vezér és kancellár beszéde is. A svájci lapok egyben örömmel állapítják meg, hogy Anglia a maga részéről nem zárta le végleg a kapukat az elől a békeajánlat elől, amelyet Berlin részéről tesznek meg, mégis kevésnek látszik a remény arra, hogy a Németország és a Szovjetunió részéről közösen előterjesztett békeajánlat eredményes legyen.

Német Jelentés

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás közli a következőket: „Keleten folytatják a volt hadszíntér megtisztítását a régi és az új demarkációs vonal között, amelyet a német és az orosz csapatok között vontak meg. Osztagaink helyenként megütözték a szétzúrt lengyel hadsereg töredékeivel. Nyugaton teljes a nyugalom, csak Saar brücken környékén volt teljesen jelentéktelen és erőtlenséges tüzérségi tevékenység. A tengeri háborúban a német hadiflotta egységei szeptember 30-án 72 hajót tartóztattak fel. Ezeknek egy része hadi dugarut szállított és ezért német kikötőkbe való behajózásra kényszerítettük őket.”

A DUCE EGYELŐRE NEM EGYENGETI A BÉKÉT

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint több angol lap közölte, hogy Mussolini jelenleg azt a tervezetet tanulmányozza, amely a békeértekezlet összehívására vonatkozik. Ezek az angol lapok közlik azoknak az országoknak a nevéit is, amelyek résztvennének az új békeértekezleten. A Stefani hangsúlyozza, hogy az angol lapjelentések nélkülöznek minden komoly alapot. A Duce a jelenlegi helyzetben, ebben a tekintetben semmiféle kezdeményezést nem tesz.

20 FALUT KAP LITVÁNIA

(KAUNAS.) (Rador.) A litván sajtó annak a reményének ad kifejezést, hogy a Szovjetunió Vilna északi környékén körülbelül 20 falut fog átengedni Litvániának. E falvak lakosságának többsége litván.

IDEGEN ÁLLAMPOLGÁROK AZ ANGOL HADSEREGBEN

(LONDON.) (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium jelentése szerint a folyó évi szeptember 28-án kihirdetett rendelettörvény értelmében az Angliában élő külföldiek is besorozhatók az angol hadseregbe, éppen úgy,

HIDEG ÓLMOS ESŐ

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda katonai szakértőjének megállapítása szerint a legutóbbi 24 óra a Rajna és a Mosel folyók közötti területen teljesen nyugodtan telt el. Hideg és ólmos eső esett, amely kiáradással fenyegette az összes patakokot a Mosel és a Saar környékén. A felhők csaknem földig ereszkedtek le, lehetetlenné téve a látást és megakadályozták a légi tevékenységet is, amely egyébként a száraz földi haderők nyugodtsága ellenére is rendszeresen folyt. A kellemetlen hideg idő gátolta a csapatok minden mozdulását. Katonai szakértők megállapítása szerint a kellemetlen, esős és hideg időjárás ellenére is a csapatok helyzete és állapota egészségügyi szempontból semmiféle kifogás alá nem esik. A betegek százalékszámára a normális közepes arányos alatt maradt. A francia katona a szabad ég alatt töltött egyhónapi idő alatt megacélosodott és éppen olyan ellenállóvá edződött az időjárás kellemetlenségeivel szemben, mint az elmúlt világháborúban.

mint az angol állampolgárok. A külföldi állampolgárok, akik önkéntessékként léphetnek be az angol hadseregbe, elnyerhetik a tisztí rangot is. A rendelet ugyanannál az ezrednél semmiféle tekintetben nem korlátozza a külföldi állampolgárok számát, sem a legénységét, sem a tisztí állományban. Valószínű, hogy a külföldi állampolgárokat elsősorban a légi haderőnél fogják foglalkoztatni. A rendelet hangsúlyozza azt is, hogy az angol kormánynak nincs szándékában a francia idegenlégőkhöz hasonló katonai alakulatot létesíteni a jelentkező külföldi állampolgárokból.

PALESZTINÁBAN ENYHÜLT A HELYZET

(LONDON.) (Rador.) Malcolm MacDonald gyarmatügyi miniszter írásban adott választ az egyik újságíró kérdésére és közölte vele, hogy a háború kitörése óta Palesztinában a helyzet lényegesen enyhült. Ugy az arab, mint a zsidó körzetek és szervezetek önként és nagy lelkesedéssel jelentették ki, hogy mindenben csatlakoznak Anglia álláspontjához. Kifejezésre juttatták azt a kívánságukat is, hogy a háborúban Anglia oldalán kívánnak harcolni.

AZ AMERIKAI FELSÉGVIZEK FELÜGYELETE

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt az Északamerikai Egyesült Államok elnöke kijelentette, hogy azt a negyven hadihajót, amelyek jelenleg nem tartoznak az amerikai tengerészeti haderő keretébe, az amerikai tengeri felségvizek felügyeletével bízzák meg a pan-amerikai kongresszusnak a semlegességet kimondó határozata értelmében.

ÚJ LENGYEL MINISZTEREK

(PÁRIS.) (Rador.) Rackiewicz, az új lengyel köztársasági elnök tárcanélküli miniszterre nevezte ki Josef Haler tábornokot és Alexandred Ladost. A tábornok a nemzeti munka pártjának a képviselője, míg a másik miniszter a lengyel paraszt néppárt képviselője.

Daladier beszámolója

(PÁRIS.) (Rador.) Szerdán reggel minisztertanács volt, amelyen Daladier miniszterelnök részletesen ismertette a diplomáciai és katonai helyzetet. A kormányfő ezután két rendeletet szentesített Lebrun köztársasági elnökkel. Az egyik rendelet törvény a katonatisztek végleges kinevezéséről intézkedik, a másik pedig arról, hogy a háború tartamára is kinevezhetők tisztok. A minisztertanács ezután elfogadta és jóváhagyta azt a rendeletet törvény szövegét, amely a földművelésügyi minisztérium irányítása mellett szervezi meg a közellátást.

HOOVER BIZIK ANGLIA GYŐZELMÉBEN

(NEWYORK.) (Rador.) Hoover II. az Északamerikai Egyesült Államok volt elnöke nyilatkozatot adott a World Telegram newyorki lapnak és nyilatkozatában kijelentette, hogy véleménye szerint a nyugati hatalmak legyőzéséről

nem lehet szó. Figyelembe véve a tengeri, a légi haderő és a szárazföldi hadsereget is, valamint a gazdasági erőforrásokat — folytatja a nyilatkozat — könnyen megállapítható, hogy a nyugati hatalmak meg tudják védeni vagyoniállományukat és országaikat. De a legrosszabb esetben is az erőviszonyok teljesen egyenlőek. Nincs tehát semmi olyan ok, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a nyugati hatalmak elveszithetnék a jelenleg folyó háborút.

HITLER GYŐZELMES VARSÓI BEVONULÁSA

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Az Algemeen Handelsblad berlini tudósítója azt jelenti, hogy Hitler vezér és kancellár szerdán este Varsóba utazott, hogy mint győzelmes hadvezér ünnepélyesen vonuljon be a lengyel fővárosba. A lap tudósítója azt is tudni véli, hogy Hitler a birodalmi gyűlés előtt szom-

baton fogja elmondani nagy érdeklődéssel várt beszédét.

AMIRŐL ROOSEVELTNEK NINCS TUDOMÁSA

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt, az Északamerikai Egyesült Államok elnöke kijelentette, hogy nincs semmiféle tudomása olyan olasz javaslatról, mely szerint az Északamerikai Egyesült Államok elnöke Mussolinival együtt közvetítőként lépjenek fel Európában.

NINCS BAJ A FRANCIA HAJÓZÁSSAL

(GIBRALTÁR.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint egyik külföldi rádióállomás azt jelentette, hogy a francia tengeri szállítási szolgálat Marokkó és Marseilles között a gibraltári szoroson keresztül megszakadt. Ezt a rádiójelentést az illetékes gibraltári hatóságok a leghatározottabban megcáfolták, mert naponként láthatók azok a francia kereskedelmi és személyszállító hajók, amelyek áthaladnak a gibraltári tengerszoroson.

SAN DOMINGO CÁFOL

(WASHINGTON.) (Rador.) San Domingo köztársaság követsége hivatalosan megcáfolja azokat a San Jean de Portorikóban közölt híreket, amely szerint egy francia torpedóromboló hajó elsüllyedt volna annak az összeütközésnek a következtében, amely állítólag a San Domingo-i köztársaság egyik kikötői rendőrhajójával történt volna.

ELUTAZOTT A JAPÁN KATONAI KÜLDÖTTESÉG NÉMETORSZÁGBÓL

(MÜNCHEN.) (DNB) Gróf Terrauchi japán tábornok és kísérete tegnap Münchénből Róma felé indultak. Bucsztatásukra megjelentek a pályaudvaron Siebert bajor miniszterelnök, Epp tábornok, Bajorország kormányzója, Hoffmann tábornok, müncheni városparancsnok, továbbá a müncheni olasz és japán konzulok. Terrauchi tábornok elutazása előtt nyilatkozott és bámulatát fejezte ki a német hadsereg megszervezése felett. Egyben hangsúlyozta, hogy Japán minden körülmények között baráti kapcsolatot fog fenntartani a Harmadik Birodalommal.

FRANCO BÉKÉT KÖZVETÍT

(BURGOS.) (Havas.) Franco tábornok kihallgatáson fogadta a külföldi hírszolgálati irodák munkatársait és előtűk a következő nyilatkozatot tette:

— Spanyolország, amely éveken keresztül kénytelen volt háborút viselni, mélyszégyenrel látja, hogy a helyzet — ha csak valami közbe nem jön — előbb-utóbb végzetessé válik. Ezért — mondotta Franco — a magunk részéről mindent elkövetünk, hogy a nagyhatalmak között kitört viszályt békés úton rendezni segítsük. E célból utasítást adtam londoni, párisi és berlini követségünknek, hogy személyesen járjanak közbe nevezett államok kormányainál a békés állapot visszahozása érdekében.

A HÁBORU EREDŐ OKAI

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök a kamara külügyi bizottsága előtt elmondott beszámolójában lényegesen ismertette, hogy melyek voltak tulajdonképpen a háború eredő okai. Ismertette azt a diplomáciai tevékenységet, amelyet Franciaország a háború kitörése óta kifejtett. Daladier alismarta, hogy a háború kitörésének közvetlen oka tényleg a német-lengyel viszály volt, hangsúlyozta azonban, hogy a rejtett és a mély ok Németország uralmi törekvése. Daladier vázolta Hitler imperializmusa gyors fejlődésének egyes állomásait Ausztria bekebelezésétől kezdve, a csehszlovák köztársaság megsemmisítésén keresztül, amelyen semmiféle tekintetben nem lehet indokolni, egészen Lengyelország megsemmisítéséig. A francia kormány elnök részletesen ismertette azután azokat az erőfeszítéseket, amelyeket Franciaország és Anglia tett augusztus 22-én, hogy békés úton teremtsen meg

a német-lengyel viszály elrendezését. Rámutatott azokra az okokra is, amelyek a két ország között az ellentéteket kiéleztek, valamint Franciaország törekvéseire is, amelyekkel a háború kitörését megakadályozni igyekezett. Ezeket az erőfeszítéseket megnehezítette Lengyelország magatartása, mely több napon át rendszeresen ellenkezett a legújabb volt és az utolsó pillanatban az a nyers manőver, amely a német kormány részéről történt. Daladier egyidejűleg a legnagyobb elismeréssel és tiszteléssel emlékezett meg Mussolini tevékenységéről, aki minden erejét latba vetette, hogy a katasztrófa kitörése elkerülhető legyen. Daladier ezután ismertette a külügyi bizottság előtt a legújabb nemzetközi eseményeket, a legújabb megkötött német-orosz egyezmény várható következményeit, valamint az északi európai helyzetet. Beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyek Franciaország és Törökország között folyamatban voltak és amelyek során az ankarai kormány a legnagyobb megértést és lojalitást tanúsította. A továbbiakban ismertette azokat az okokat, amelyek parancsolóvá teszik a háború folytatását. Franciaország nem hajolhat meg az erőszak és a befejezett tények előtt. Franciaország részéről távol áll minden olyan szándék, hogy diadalmaszkodjék, vagy uralkodjék az egész világ felett és nem csak fegyverszünetre törekszik, hanem arra, hogy megteremtse a tartós, igazságos békét. Olyan békét, amely az összes nemzetek teljes biztonságát és fejlődését szolgálja. Végül a francia kormányfő a legteljesebb elismerés és dicséret hangján emlékezett meg a francia hadsereg és annak vezetői eddigi tevékenységéről, biztos reményét fejezve ki Franciaország és szövetségese, Anglia végső győzelméért.

FRANCIA HIVATALOS JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 4-én este a következő hivatalos jelentést adta ki: Az arcvonal különböző szakaszain kisebb összetűzések voltak a járőrök között. Az ellenség megkísérelte, hogy Pirmasentől délre támadást intézzon, amelyet azonban visszavertünk. Francia tengeraltjáró elfogott és francia kikötőbe kísért egy német kereskedelmi hajót.

MEXIKÓ NEM ISMERI EL AZ ERŐSZAKOT

(MEXIKÓ.) (Rador.) Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi a véleménye a lengyelországi helyzetről, a mexikói külügyminiszter a következőket válaszolta:

— Mexikó a maga részéről soha sem ismeri el az erőszakon alapuló hódítást és uralmat.

VITA A FELSŐHÁZBAN

(LONDON.) (Rador.) Az angol lordok-házában tegnap folytatták a vitát a kormánynyilatkozat felett, amelyet lord Halifax külügyminiszter tett és amelyben leszögezte Anglia álláspontját. Lord Shnell, a munkáspárt felsőházi képviselője beszédében többek között a következőket mondotta:

— Sajnos nincsen semmi indok arra, hogy elhiggyük, miszerint a nemzeti szocialista Németország megváltoztatta volna véleményét és célkitűzéseit. Kötelességünk vigyázni arra, hogy amennyiben békejavaslat történik, ez a javaslat reális legyen, de nem fegyverszünet jellegű, amelynek tartama alatt bármely állam fegyverkezhetik és felkészülhet az újabb támadásra. Nem akarunk az utóbbi évek állandó fenyegetései és félelmei között tovább élni. Meggyőződésem, hogy az angol kormány nem fogja visszautasítani a reális békeajánlatot, de gondja lesz arra is, hogy a megkötendő béke ne legyen csalárdbéke.

Lord Samuel liberális felsőházi tag a következőket mondotta:

— Oroszország legutóbbi magatartása következtében bizonyos aggodalommal kísértük azokat a tárgyalásokat, amelyek a Szovjet és Törökország között folytak. Meggyőződésem, hogy az ankarai kormány bölcs előre-

látással jár el ezekben a tárgyalásoknál, mert Törökországnak fontos érdekei vannak a Fekete tengeren. Ezért szükséges, hogy baráti kapcsolatokat tartson fenn Oroszországgal, amint azt az utóbbi években tette is. De Törökországnak egyidejűleg jelentős érdekei vannak a Földközi tengeren is, amelyekkel kapcsolatosan érdekelnie kell Angliát és Franciaországot támogatását és jóindulatát. Nem látszik nehéznek, hogy Törökország ezt a két fontos és reális érdekét összeegyeztesse és elkerülje azt, hogy ezek az érdekek összeütközésbe kerüljenek. El kell ismerjünk, hogy Törökországnak saját népe érdekében is jó viszonyt kell fentartania az összes szomszédállamokkal, ebből a magatartásból azonban nem kell azt következtetnünk, hogy ellenséges magatartással viseltetnek irányunkban, mert elképzelhető és lehetséges, hogy Törökország fentartja a barátságát a szomszédos államokkal, de egyidejűleg eleget tesz Franciaországgal és Angliával szemben fennálló kötelezettségeinek is.

Cecil lord annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormány nem fog habozni a várható békejavaslatl szemben félreérthetetlenül leszögezni Angliának olyan álláspontját, amely nem sérti a semleges államok érdekeit.

A felszólalásokra Halifax lord külügyminiszter válaszolt és többek között ezeket mondotta:

— Örövendünk kell annak a baráti kapcsolatnak a láttán, amely a két szomszéd államot, Törökországot és a Szovjet-uniót összefűzi. Meggyőződésem szerint nem szükséges annak feltételezése, hogy az orosz-török kapcsolat és viszony ellenkezik az angol-török, vagy a francia-török egyezmény és viszony alapelveivel.

A Franciaországban megalakult új

lengyel kormányról Halifax lord külügyminiszter a következőket mondotta:

— Magától értetődik, hogy Anglia a maga részéről törvényesnek ismeri el a Franciaországban megalakult új lengyel kormányt és semmi kétség sincs aziránt, hogy ez a kormány változatlanul öröködni fog Lengyelország függetlenségének és ellenállásának rendíthetetlen lelkiületét.

A várható békeajánlat lehetőségével kapcsolatosan az angol külügyminiszter kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy előre nyilatkozhassék egy olyan javaslatról, amelyet még meg sem kapott. Következésképpen álláspontját és véleményét csak a békeajánlat ismerete után fejtheti ki. Arra a kérdésre pedig, hogy a jelenlegi háborúért ktt terhel a felelősség, lord Halifax kijelentette, hogy a felelősség sulya egyetlen emberre nehezedik. A német kormány is felelős azonban azokért az eljárásokért, amelyek jellemzőek re. A jövő biztosítását illetőleg pedig az angol külügyminiszter emlékeztetett arra, hogy Németország jelenlegi kormányfőjével sorra meztelenre vetkőztették le azokat a bizonyítékokat, amelyek kétségtelenné tették, hogy a nemzetközi életben lehetetlen olyan alapvető elveknek a felborítása, amely elveknél leghevesebb védelmezői egykor éppen a jelenlegi német kormányfő voltak.

A világ biztonsága addig nem állhat helyre, amíg az összes békeszerető népek nem egyesülnek, amíg az időnként megismétlődő fenyegetések s támadások meg nem szűnnek és amíg az általános fegyverkezési láz el nem múlik — fejezte be nagyhatalmú beszédét az angol külügyminiszter.

A nyugati hatalmak célkitűzése

(WASHINGTON.) (Rador.) Amerikai vélemény szerint Chamberlainnak az alsóházban elmondott beszédéből kicseng az a szilárd elhatározás, hogy visszautasít minden békejavaslatot. Mindaddig nem vet véget a háborúnak, amíg a nyugati hatalmak el nem érik eredeti célkitűzéseiket. Ezek a célkitűzések a következők:

1. A nemzeti szocialista kormány eltávolítása Németországból.

2. Az új német kormány részéről — bármilyen pártállású és személyné — szünettel legyen az — megszüntetése azoknak a megfélemlítési eszközöknek, amelyek Angliában és Franciaországban a háborús félelem érzetét kelthetnek.

Amerikában általános a hit, hogy Hitler vezér és kancellár békejavaslati ezeknek a feltételeknek nem felel meg. Amerikában azonban nem adták fel azt a reményt, hogy Chamberlain tekintetbe fog venni minden olyan javaslatot, amely mélyreható változást tesz tanubizonyosságot és őszintén

kívánja a német néppel való megbékülést, bármennyire is valószínűtlennek látszik ennek lehetősége. Chamberlain beszéde után a jövő békeoffenzívájának az eredménye valószínűleg az lesz, hogy a nyugati hatalmak még nagyobb elszántsággal fogják folytatni a háborút a végső győzelemig.

A FRANCIA LÉGI FŐ-PARANCSNOKSÁG JELENTI

(PÁRIS.) (Rador.) A francia légügyi főparancsnokság jelentése szerint a háború első hónapjában a franciák 8, a németek pedig 24 repülőgépet vesztek. Az elmúlt hónap tehát a francia repülők győzelmével végződött. A Messerschmidt-típusú német repülőgépek tartósak, harcra igen alkalmasak és a német pilóták nemcsak bátrak, hanem kitartóak is. A légi harc nehéz, de a franciák dominálnak — fejezi be a jelentést. Még felemlíti azt is, hogy két-három kivétellel a légitámadások német területek felett történtek, amelyek során a francia repülőgépek nemcsak a német repülőraj tá-

madásával, hanem a legértékesebb gépek tönkretételével küzdött meg.

MIT IR A MAGYAR SAJTÓ?

(BUDAPEST.) (Rador.) Chamberlainnek az angol alsóházban elmondott beszéde egyáltalában nem fokozta Magyarországon a derűlátást a megkötendő béke ügyében. A magyarországi lapok kifejezően juttatják azt a nézetüket, hogy Anglia és Franciaország rendíthetetlenül folytatják a háborút azoknak a céloknak az elérése érdekében, amelyekért a háborút megkezdték. A békejavaslat ilyen körülmények között csak platónikus jelentőségű. A „Pester Lloyd” azt írja, hogy csak a tulzós derűlátás reménykedne, hogy a gyors békében. Hivatalos magyar politikai körökben tudomásul vették, hogy Anglia elsősorban is nem Lengyelországot indította meg a háborút, hanem azért a saját nyugtalanságért, amelyet az általános politikai helyzet miatt érzett.

AMIRE NINCS SZÜKSÉG

(LONDON.) (Rador.) A „Times” helyteleníti a panamai értekezletnek azt a javaslatát, hogy létesítsenek semleges zónát az amerikai kontinens körül. A lap szerint Amerika a maga tengerészeti és légi erejével megfelelő ellenőrzést gyakorolhat az óceánon és így nincs szükség külön semleges zóna létesítésére, ahova a német tengeraltjárók vagy más hajók esetéről-esetre elrejtőzködhetnek és innen ki-kitörve, támadást intézhetnek az angol kereskedelmi hajók ellen. Amerika a maga erejével kell, hogy megakadályozza ennek minden lehetőségét.

Rövid távirati hírek

(BERN.) (Rador.) A svájci szövetségi tanács megtiltotta a papírt, a kartonlemezek és a földrajzkészítéshez szükséges papírt kivitelét.

(BERLIN.) (Rador.) Puttkammer korvetkapitányt Hitler vezér és kancellár haditengerészeti szárnysegédévé nevezte ki.

(LONDON.) (Rador.) Pennock lord Halifax külügyminiszter távollétében a lordok házában ugyanazt a nyilatkozatot tette, mint amelyet Chamberlain az alsóházban elmondott.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 4-éről a következő hivatalos jelentést adta ki: Az éjszaka nyugodtan telt el mindkét oldalról kisebb tűzréteg tevékenység, különösen a Zweibrückentől délre fekvő környéken.

(LONDON.) (Rador.) Az angol hadügyminisztérium engedélyezte, hogy önkéntes adományokból külön alapot létesítsenek, amelyből a nyugati fronton harcoló angol katonák részére dohánnyt vásároljanak. Az alapítványhoz az első adományok sorát VI. György angol király nyitotta meg 25 angol fonttal.

(BERLIN.) (Rador.) A Deutscher Dienst jelentése szerint Varsó átadása az utolsó felvonása annak a drámának, amelyet Lengyelország volt vezetői, akik a válóságot nem ismerték fel, rendeztek. A lap hozzáfűzi, hogy a lengyel főváros központjában számos katonailag jelentős középület volt s így a német repülőgépek bombatámadása minden tekintetben indokolt és igazolt.

(RIGA.) (Rador.) Moszkvából érkező jelentés szerint az Ural hegységben új és hatalmas gazdagerő gyémántbányákat fedeztek fel.

(SINGAPORE.) (Rador.) A Hoegh nevű svéd hajó Singapore kikötője bejáratánál aknára futott és felrobbant. A hajó elsüllyedt, legénységét azonban megmentették.

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Saracioglu török külügyminiszter tegnap nem tanácskozott a szovjet vezetőivel, de már megkapta kormányától azokat az új utasításokat, amelyekre várt, hogy befejezhesse moszkvai tárgyalásait.

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelentése szerint német politikai körök Halifax lord angol külügyminiszter beszédében nem látnak semmiféle új eszmét. Halifax is, éppen úgy, mint Chamberlain, legutóbb, ahelyett, hogy kifejtette volna, hogy véleménye szerint miképpen képzei a jövő fejlődését, megelégedett azzal, hogy a múlt eseményeit ismertesse, megkísérelve egyben természetesen azt is, hogy saját személynél a bekövetkezettért minden felelősséget elhárítson.

MI A

ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY

című legújabb ERDÉLYI-operett óriási sikerének titka?

1. Nagyszerű, bőhumorú, sziporkázóan szellemes szöveg.
2. Ellenállhatatlanul fülbeeső muzika.
3. Remek ének- és táncszámok egész sora.
4. Nagyszerű rendezés.
5. Pazar, vadonatúj kiállítás.
6. Elsőrendű szereposztás.
7. Egyszóval briliáns előadás!

A Zsimberi Zsombori szépasszony-t Gróf László rendezi

A Zsimberi Zsombori szépasszony-t Stefanidesz József vezényli

A Zsimberi Zsombori szépasszony remek új diszleteit Rajnai Sándor és Kudelász Károly készítették.

A Zsimberi Zsombori szépasszony kiemelkedő énekszámai:

A világnak négy sarka van... Nincsen szoda a borban Zsolborban... Mit kezdjek a szívemmel?... Én lassan öregszem... Lombos fákon rigófészkek... Zsimberi Zsombori szépasszonynak muzsikálnak...

Egész héten minden este, vasárnap délután hatkor is és a jövő hét mindennapján:

ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(24.)

VI.

Ilyen rettenetes ébredésre nem emlékezett Harry, de még a sokat tapasztalt Waldemar gróf sem. Ahogy órák múltán visszatért beléjük fáradtan, kábultan az öntudat, sehogysem akarták elhinni, hogy csakugyan ébren vannak. Azt hitték, hogy valami rossz álom nyomja még mindig elméjüket. Különböző módon lehetne magyarázni a sötét, kellemetlen helyiséget, amelybe kerültek? Mi ez a sok rongyos, züllött, durvaarcu ember körülöttük, ha nem álom? Mit jelent a nehéz, bűzös levegő, amelyet beszívni valóságos megérleltetésbe kerül? Mi ez, ha nem álom? Mi a hangos beszéd, veszekedés, röhögés körülöttük? Mi az, ha nem álom? Mi lenne a kemény szalmazsák, amelyen fekszenek fájó, ólomnehéz tagjaikkal, ha nem álom? Lehet ez a szürkeség, ez a borzalom egyéb is, mint álom?

Kétségbeesett rémülettel vette tudomásul Harry, hogy a szörnyűség még is csak nem álom, hanem kínos, keserves valóság. Nem hitelhette el magával sehogysem, hogy alszik. Tudta, hogy ébren van. Erős hányingert, fejfájást érzett gyomrában, mintha pokol tüze égett volna. Meg tud mozdulni, felül, lábra is tud állni, tehát nem alszik... Senki sem alszik már körülötte. Ugyanolyan üveges, rémült szemmel bámul maga elé Eugén is, a jó barát. Ahogy tekintete Eugénre esik, megkönnyebbülten lélegzik fel. Ha Eugén is vele van, akkor jó... De mi ez a maskara rajta? A görög ing? És miért van itt annyi török? Miféle török karaván gyűlt itt össze? És kik a többiek? A kusza, csapzott hajú, vadtekintetű, csavargó külsejű, félelmes alakok?

— Eugén, hol vagyunk? — kérdi Harry nyögve. — Miért hoztál ide?

Csunya káromkodás repül ki a gróf száján.

— Hozott a mennydörgős istennyi ide, vagy az ördög szekere! Megőrült Susanne? A fene tudja, hogy mi történt.

— De hát hol vagyunk? Mi ez? — aggodalmaskodott Harry ijedten.

— Nem látod? Magadtól is rájöhetnél volna. Ennyi ember együtt és ilyen finom vegyes banda, nem lehet más, mint a gyűjtőfogház.

Az irtózat kétségbeesése fut végig Harryn. Gépiesen ismételteti a rettenetes helyiség nevét, aztán egyszer csak, ahogy végignézi társain, önmagán, végigcikkázik agyán a gondolat: — Harry Seemann vagyok, felvirágoztatom a nevet és hatalomra, tekintélyre töreksem... Jaj...

(Folytatása következik.)

Rádió

PÉNTEK, október 6.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12,03: Hangverseny-lemerek. 13,30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14,30: Rádiózenekar. 15,10: Időszünet. 19: Lemezek. 20: Felolvasás. 20,20: Lemezek. 20,45: Verdi: Rekviem. (Lemezek.) 22,10: Hírek. Lemezek. 22,30: Hírek magyar nyelven. 23: Hírek. 23,15: Vendéglő zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hang-lemerek, étvétel. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Szalonzene. 13,40: Hírek. 14,30: Cigányzene. 15,30: Hírek. 17,15: Diákféltér. 17,45: Hírek. 18,15: Hangképek. 18,55: Szalonzene. 19,15: Felolvasás. 19,45: Étvétel. 20,15: Hírek. 20,25: Regőcsport előadása. 20,45: Vers. 21,10: Zongoraverseny. 21,40: Katonazene. 22,40: Hírek. 23: Zenekar. — 24: Cigányzene. 1,05: Hírek.

TESTÉDZÉS
Biró György harmadik helyen végzett
a kalapácsdobásban a Balkán-játékokon

(ATHÉN.) A Balkán-játékok versenyeit tegnap 10.000 főnyi közönség előtt folytatták. Először a kalapácsdobást bonyolították le, amelyben indult Biró György, a KAC rekordere is.

A kolozsvári versenyző, aki várakozáson és formáján alul szerepelt, a harmadik helyen végzett. Győzött a jugoszláv Stepesnik 49.55 méterrel, 2. Goic jugoszláv 47.09 m., 3. Biró György 46.97 m., 4. Dimitropoulos görög 45.75 m. Ezután kezdtek meg a tűzpróba küzdelmeit, amelyek állása az első napi eredmények után a következők:

1. Lecaisas görög 3235 pont. (100 m. 11.7 mp., távolugrás 619 cm., súlylökés 10.93 m., magasugrás 185 cm., 400 m. 55.9 mp.)

2. Mikici jugoszláv 3179 pont. (100 m. 12.1 mp., távolugrás 623 cm., súlylökés

12.02 m., magasugrás 170 cm., 400 m. 53.5 mp.)

3. Lenert jugoszláv 3165 pont. (100 m. 12 mp., távolugrás 618 cm., súlylökés 12.28 m., magasugrás 160 cm., 400 m. 52.1 mp.)

4. Floros görög 2827 pont. (100 m. 12.4 mp., távolugrás 595 cm., súlylökés 12.42 m., magasugrás 165 cm., 400 m. 53.7 mp.)

5. Maesciuc román 2814 pont. (100 m. 12.2 mp., távolugrás 600 cm., súlylökés 9.96 m., magasugrás 155 cm., 400 m. 53.1 mp.)

A nemzetek pontversenyében a helyzet a következő: 1. Görögország 26 pont, 2. Jugoszlávia 20 pont, 3. Törökország 14 pont, 4. Románia 10 pont.

A Balkán-játékok mai műsora a következő: 110 méteres gátfutás, diszkoszvetés, rudugrás, gerelyvetés, 1500 méteres síkfutás.

„A magyarok továbbra is nagy futballművészek.” Bécsből jelentik: A sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a vasárnapi Bécs-Budapest mérkőzés lefolyásával. A magyar csapat játéka — veresége ellenére — igen jó véleményekkel vannak az összes lapok. A „Völkischer Beobachter” így ír: „A pirosingos magyarok játéka láttán meg kellett állapítanunk, hogy ők továbbra is nagy futballművészek és hogy a Prater gyepeén mutatott játékuik teljesen érthetővé teszi a német válogatott felett egy héttel ezelőtt Budapesten aratott győzelmüket. Micsoda kiváló játékosok ezek! A „futball-doktor” Sárosi, a tüzes Dudás, vagy Pázmándy és Sárosi III. Oktatófilmre lehetne felvenni minden leadásukat, fejjátékukat, taktikai elgondolásaikat.”

Virgil Economu román szövetségi kapitány előadása a labdarúgásról. Bukarestből jelentik: Virgil Economu szövetségi kapitány tegnap a bukaresti játékosok előtt előadást tartott a labdarúgásról. A kapitány szemléltetett a társ hallgatóság elé az eredményes labdarúgás taktikáját.

Egységes elvek szerint irányítják a jövőben a magyar labdarúgást. Budapestből jelentik: A magyar sportkörökben élénk visszhangra talált a magyar főváros csapatainak vasárnapi veresége. Ennek okát abban látják, hogy az egyes csapatok edzői különféle elgondolás szerint oktatják a játékosokat. A válogatottba kerülő erők pedig nem játszanak egységes stílusban. Ennek orvoslására vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány javaslatára országos értekezletre hívják össze az edzőket. Az a terv, hogy a jövőben csak az MLSZ utmutatásai alapján taníthatnak az edzők: egységes stílusban.

Huniade vezeti a vasárnapi Rapid-Victoria NB-mérkőzést. Bukarestből jelentik: A központi bírói bizottság tegnap kiegészítette a bírói listát a román NB vasárnapi mérkőzéseire. A kiküldött játékevezetők: Huniade: Rapid-Victoria, M. Petrescu: Sp. Studentesc—Unirea Tricolor, Ceaureanu: Venus—Gloria, Russu: AMTE—UDR.

Tavasszal játszik le az olasz-román revánsmérkőzést. Bukarestből jelentik: A Román Labdarúgó Szövetség tegnap távirati értesítést kapott az olaszoktól, a melyben közölték, hogy az olasz-román revánsmérkőzés határidejét a jövő év tavaszára tűzik ki. A mérkőzést Romában játszik le.

Öngyilkos lett a sikkasztó pénzespostás

(SIMERIA—PISKI.) Sabau Jon mozgáspostás, aki a Piski—Lupény közötti vonalon teljesít szolgálatot, az elmúlt napokban 125.000 lejt kapott az aninsoasi postahivataltól Déván történő átadásra. A mozgáspostás elsikkasztotta az összeget, az aninsoasi postahivataltól pedig visszaküldte az üres pénzeszsákokat olyan hamisított igazolvány kíséretében, amely azt igazolta, hogy a pénz a rendeltetési helyére érkezett. Az aninsoasi postahivatal azonban külön levélben is értesítette a dévai postát a pénzküldeményről. Miután a pénzküldeményt a dévai posta eredménytelenül várta, rovacso lást végzett és megindította a vizsgálatot, amely Sabau bűnösségét kétségtelenül megállapította. Amikor a moz-

Svédország—Dánia 4:1 (2:1). Stockholm-ból jelentik: Az Északi Serlegért folyó labdarúgómérkőzés során a svédek biztosan győztek a dánok ellen.

26.000.000 lej egyetlen öklövívversenyzésért. Newyorkból jelentik: Joe Louis, az öklövívás világbajnoka legutóbbi mérkőzéséért, amelyet Bob Pastor ellen vívott, 118.400 dollárt, mintegy 26 millió lejt kapott. Bob Pastor, a vesztes, „csupán” 52.000 dollárral kelet beírja. Szegények! Joe Louis egyébként eddigi pályafutása alatt 1.600.000 dollárt (circa 300 millió lejt) „tákolta össze” vaskemény ökleivel. Nagy elődei, mint Dempsey egész pályafutás alatt 3 millió dollárt keresett, Tunney pedig 1.900.000 dollárt. Mindezt percek alatt „boxolták” össze!

Jurisztika

0 Az Erdélyi Kárpát Egyesület központi turista szakosztálya vasárnap, október hó 8-án a következő gyalogos kirándulást rendezi: Kardosfalva, Szent-Iványi kut, Vadászlak, Malongát, Korodi völgy, Lomb erdő. Indulás vasárnap reggel 7 óra 30 perckor az egyesület Str. Memorandului 2. szám alatti helyiségéből. Vendégeket szívesen lát az egyesület. — Az Erdélyi Kárpát Egyesület központi választmánya október 6-án este 7 órakor az egyesület Str. Memorandului 2. szám alatti helyiségében választmányi ülést tart. Kérjük a választmányi tagok szíves megjelenését.

0 A Gyopár turista egyesület október 8-án, vasárnap reggel fél 8 órai indulással az egyesület elől, Cal. Marechal Foch 25. szám, gyalogturát rendez. Utirány: Hója, Bácsi-torok, Szent Pál tető, Csiga-domb. Vendégeket szívesen lát az egyesület. Turavezető Dezős József. — Felhívja a társegyesületek figyelmét, hogy a Cal. Motilor 8. szám alól áthelyezte székhelyét a Cal. Marechal Foch 25. szám alá, I. emelet. Hivatalos órák minden hétfőn és pénteken este 8—10 óráig.

— Munkás-sors. Déváról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a közeli Chiscade községben. Munka közben Doboiu Iuliu dévai munkás lábára ráesett egy felborult teherkocsi. A súlyos ütéstől a szerencsétlen munkás ballába eltört. A súlyos sérülésével beszállították a dévai kórházba.

Reuter jelenti:

(BELGRÁD.) A félbeszakadt görög-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások lefolytatására új görög delegáció érkezett a jugoszláv fővárosba.

(BUDAPEST.) Horthy kormányzó kihallgatáson fogadta az ujonnan kinevezett budapesti japán követet, aki átnyújtotta neki megbízólevelét, valamint előde hazahívó rendelkezését.

(RÓMA.) A külföldi sajtó egy része közölte, hogy az Italia olasz hajózási vállalat beszüntette a Rex és a Conte Savoya hajók északamerikai járatait. Mint a hajózárság igazgatósága közli, a hír alaptalan.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil államfő megfigyelőt küldött ki Rómába a fasiszta gazdasági rendszer tanulmányozására.

(LUXEMBURG.) A luxemburgi kormány elrendelte, hogy a hercegség területén dolgozó idegen nemzetiségű alkalmazottakat el kell bocsájtani. A rendelkezés 8000 olasz munkást sújt érzékenyen.

(GÖTEBORG.) A svéd kormány a kémeitől való védekezés szempontjából elrendelte, hogy Göteborg kikötőjéből távoztassák el az összes idegen alattvalókat. Ezeknek tulajdonítják ugyanis, hogy a francia, angol és a német hadvezetőség minden elindulni készülő kereskedelmi hajó készletét, utirányát stb. eleve tudják.

(BRÜSSZEL.) III. Lipót belga király kihallgatáson fogadta Belgium londoni követét.

(WASHINGTON.) Henry Ford, az ismert nagyiparos, kijelentette, hogy véleménye szerint a háború rövid időn belül véget ér megkezdődik az általános leszerelés.

(RÓMA.) A Duce megtekintette a Via Imperiale építkezéseit, amelyek az 1942-ben Rómában megnyíló világkiállításra készülnek és megegyezésének adott a látottak felett kifejezést.

(PRÁGA.) A „Leibstandarte S. S. Adolf Hitler” a lengyel harcterről Prágába érkezett, ahol a protektorátus kormányzója, Neurath báró, ünnepélyesen fogadta. A Hitler-testőrség a legelső frontokon teljesített szolgálatot.

(MÜNCHEN.) Terrauchi tábornok elmozdítása előtt megleghangú és hódoló táviratot küldött Hitler kancellárnak, köszönetet mondva azért a szíves fogadtatásért, amelyben a Harmadik Birodalomban részesült.

(RÓMA.) A Duce kihallgatáson fogadta Rodolfo Graziani marsall hadseregparancsnokot, aki jelentést tett a hadsereg állapotáról.

(MADRID.) A Caudillo rendeletet bocsájtott ki, amely szerint Madrid a politikai és Burgos a szellemi fővárosok lesznek.

(MOSZKVA.) A Tass jelentése szerint Vilna 6 színházában és 12 mozgóképszínházában megkezdették a litván, lengyel, fehérórosz, zsidó és ukránnyelvű előadásokat.

(ATHÉN.) A görög kormány kiadta az úgynevezett gazdasági és kulturális mobilizációs törvényt, amely széles jogkört ad a miniszterelnöknek.

(LISSZABON.) A portugál hadsereg, — mondotta a hadügyminiszter, — politikamentes tömbként áll a kormány mögött.

(GENF.) Október 8-án életbe lép ismét a „béke-menetrend” Svájc összes vonalain.

(TOKIO.) A volt közlekedésügyi miniszter ellen tegnap revolveres merényletet követtek el, amely nem sikerült. A miniszter autójára revolver-sortűzet leadó merénylet történt. Egyelőre nem tudják, hogy a tettes műve politikai jellegű vagy magánbosszú-e.

(VATIKÁNVÁROS.) XII. Pius pápa öszentsége e hó 16-án tér vissza Castigandolfoból a Vatikánba.

(Belgrád.) Andrejev kereskedelmi miniszter tegnap ebédet adott a jugoszláv fővárosban időző német kereskedelmi küldöttség tiszteletére.

(BUDAPEST.) A magyar behozatal augusztus havában 42.8 millió pengőt, a kivétel 61.1 millió pengőt tesz ki. A mérleg tehát 18.3 millió pengő többletet mutat ki.

— A svéd hajók védelme. Stockholm (Rador.) A svéd tengerészeti főparancsnokság utasítást adott az összes svéd kereskedelmi hajóknak, hogy a svéd vizeken mindenütt a parti vizek mellett hajózzanak, mindaddig, ameddig a svéd hadiflotta egységei nem csatlakoznak hozzájuk, hogy eredeti utjukra védőörizetként elkísérje őket.

Márton Áron Erdély püspökének bérmaulija Marosujváron

(UJOARA—MAROSUJVÁR.) Márton Áron gyulafehérvári róm. kath. püspök titkára kíséretében szombaton délután Marosujvárra érkezett a bérmaulási szentségének kiosztása végett. A főpapot Kacsó László felvinci esperes, Buzás Gergely marosujvári plebános és Harmath Endre gondnok vezetésével a kis város katolikus társadalma és hívei meleg üdvözlésben részesítették. Az üdvözlő beszédek után virágcsokrot nyújtottak át a püspöknek, aki a hívők sorfala között bevonult a templomba és áldást osztott.

Vasárnap délelőtt a fényes papi segédlettel megtartott püspöki mise után történt meg a bérmaulási szentségének kiosztása. Délben a város katolikus társadalma bankettet rendezett Márton Áron tiszteletére, amely után a püspök a hatóságok és a más felekezetek képviselőit fogadta.

Erdélybe jön medvére vadászni egy világhírű amerikai vadász

(BUDAPEST.) A napokban Budapestről Erdélybe indul egy híres amerikai vadász, Mr. J. Millen, hogy az ottani hegyekben medvékre vadásson. A világhírű vadász bejárta már az egész világot és most Afrikából érkezett, ahol oroszán vadászaton vett részt.

Arra a kérdésünkre, hogy hogy jutott eszébe Afrika után Erdélybe utazni, Millen kijelentette, hogy a föld legszebb medvepéldányai Erdélyben találhatók.

Mr. Millennek Erdélyben barátai vannak, akik már várják a lelkes vadászt.

— Páncélcseh község csendőrsége veszedelmes betörőt fogott el. A csendőrség a Kolozsvárhoz közellevő Páncélcseh községben letartóztatta Morariu Nicolae betörőt, aki a betöréses lopások egész sorozatát követte el a kolozs vármegyei falvakban. Morariu volt többek között az, aki Magyarországot községben kifosztotta Alexandru Manases gazdálkodó házáat, akitől háziállatokat és mezőgazdasági gépeket is elloptott. A csendőrség a veszedelmes betörőt átadta a kolozsvári ügyészségnek.

— Zsarolásért pénzbüntetésre és kártérítés megfizetésére ítélték egy lelkészt. Bucurestiből jelenti a Rador: Joan Brezeianu ploestii lelkész 10.000 lej pénzbírságra és 10.000 lej kártérítés megfizetésére ítélték zsarolás miatt. A lelkész ellen az volt a vád és azért hozták ezt a súlyos ítéletet, mert Arvanitache nevű segédlelkészét arra kényszerítette, hogy mondjon le a Szent György templomnál betöltött tisztségéről. A kényszer és zsarolás abból állott, hogy súlyosan fenyegető kiáltásokat tartalmazó levelet írt alárendeltjének, aki a hatóságokhoz fordult jogvédelemért. A legfőbb semmitűség Brezeianu lelkész eljárását zsarolásnak minősítette és ezért hozta ellene a súlyosan marasztaló ítéletet, amely jogerős.

— Újra szolgálatba állítják a tengerből kiment „Thetis” tengeraltjárót. Londonból jelenti a Rador: Hivatalos jelentés szerint az elsüllyesztett „Thetis” tengeraltjárót valószínűleg más néven rövid időn belül újlag szolgálatba állítják. Annak ellenére, hogy az elsüllyedt tengeraltjáró hosszú ideig volt a víz alatt, szakértők megállapítása szerint gépezete és berendezése nem szenvedett olyan súlyos rongálásokat, amelyeket kevés költséggel rendbe ne lehetne hozni.

— Tataru Coriolan királyi helytartó Bucurestibe utazott. Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója kabinetfőnöke: Raul Sorban kíséretében Bucurestibe utazott, több közérdekű kérdést tárgyalni a különböző minisztériumokban és Szamostartomány számos közigazgatási kérdéseit is megoldja.

Jóváhagyta a királyi helytartóság a városi költségvetés módosítását

Megkapják a hét év óta nélkülözött városi segélyt a kolozsvári magyar tanintézetek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy a város vezetősége 600.000 lejes póthitel nyitására kért engedélyt a királyi helytartóságtól, hogy a kolozsvári magyar tanintézeteknek folyósítani tudja az előre megígért segélyt, amelyre egyébként is törvény kötelezi a várost. A királyi helytartóság most adta meg a választ a város előterjesztésére. Döntésében megadta az engedélyt a költségvetési póthitel megnyitására és ezzel lehetővé vált, hogy a magyar tanintézetek a hét év óta nélkülözött városi segélyhez hozzájuthassanak.

Sok közbenjárás előzte meg a magyar iskolák segélyügyének nyugvópontjára jutását. Mint ismeretes, a városok pénzügyi megszervezéséről szóló törvény előírja, hogy a törvényhatóságok költségvetésüknek 14 százalékát az elemi iskolák támogatására kell fordítsák. Az első időben a város vezető-

sege lelkiismeretesen a magyar tanintézeteknek is jutatott a segélyből — igaz ugyan, hogy kevesebbet, mint a többségi iskoláknak. Hét évvel ezelőtt azután váratlanul beszüntették a segélyt. Az akkori városvezetés miniszteri rendelkezésre hivatkozott, amikor megvonta a törvényben megállapított segélyösszeg kiutalását. Hiába volt a magyarság vezetőinek közbenjárása, a város vezetősége azóta következetesen megtagadta a segély folyósítását. A most folyó költségvetési év elején dr. Bornemisa Sebastian polgármester ígéretet tett, hogy a magyar iskolák segélyének ügyét rendezni fogja. Ennek folyamán volt azután a költségvetési póthitel megszavazása, amelyet most a királyi helytartóság is jóváhagyott és így iskoláink rövidesen hozzájutnak a régóta nélkülözött segélyekhez.

Október 6-án folytatják a kolozsvári légvédelmi tanfolyamokat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Erdély fővárosában az eredeti munkatervnek megfelelően nyílt meg és folyik a légvédelmi kiképzés és a gázvédelem elleni oktatás. A tanfolyam hivatalos megnyitása október 3-án délután 3 órakor volt a kolozsvári Davila Színházban, amely alkalommal dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár város polgármestere ismertette a légvédelemben való elméleti és gyakorlati kiképzés nagy fontosságát és jelentőségét, különösen a mostani időkben.

Dr. O. Apostol orvos-alezredes ezután a különböző és a légítámadásoknál használt vegyszerek hatását ismertette orvosi szempontból, majd Samarian kapitány ismertette azokat a módszereket, amelyek mellett a leghatályosabban lehet védekezni a légítámadásnál használt vegyifegyverek ellen.

Ismerette a deszinficiálás módjait és azt, hogyan kell a gyújtóbombákat eloltani.

Október 6-án, pénteken délután 3 órától 4 óráig dr. Diaciov orvoskapitány ismertetni fogja a mérges gázok hatását az élelmiszerekre, a vízre, az állati takarmányokra, majd dr. Apostol orvos alezredes folytatja előadását, délután 5 órától 7 óráig pedig Tricup és N. Vlad repülőhadnagyok fogják ismertetni a légi veszedelmet és a jövő légi háborújának kihatásait.

Az előadásokat és tanfolyamokat nagy érdeklődés kíséri és azokon rendszeresen megjelennek az összes hatóságok és közbiztonsági vezetők és tisztviselők kívül a közönség sorából toborzott hallgatók is.

Az elnémult „Nótás kapitány” utolsó szerepében!...

Alkalános és mély részvét mellett temették el a tragikus sorsú Fratta Géza színművészt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Verőfényes október eleji délután van. Fratta Géza a 46 éves korában tragikus módon elhalálozott egykori híres erdélyi bonvivánt kísérik utolsó útjára...

„Táblás háza” van a temetésnek. A kolozsvári temető halottasházának körében rengeteg ember tolong. Nem gyászoló gyülekezet ez. Közönség! Jobbadán szegény emberek, munkanélküli varrónők, egy sereg csapzott-haju, fakó arcú, töpörödött vén anyóka — a karzat. Az ingyen szineladás miatt jöttek, amely kétszeri elhalasztás után, — a magyar újságírók és egy négyre adakozó szíves jóvoltából — végre emberhez méltóan meglesz...

Régi rajongók is vannak itt, mert Fratta tíz év előtt, azonkívül, hogy daliás főhadnagyból lett ünnepelt bonviván volt, a kedvencversenyező győtese és nagy nőhódító volt...

Pontban négy órakor érkezik Varró András lelkész, hogy a megboldogultat a római katolikus egyház szertartása szerint elmentse.

A szokásos ima elmondása után színesnek, vállukra emelve hozzák a koporsót a gyászokcsilhoz, amelyre rengeteg virág kerül. A kolozsvári és vidéki színészek koszorú mellett több melegsívű idegen csokra kerül.

A gyásznap a 345-ös sírház kiséri a koporsót. A temetői főúton felsorakozik Körösi Dudus, Müller Poldi, Horváth Pali, Maxim Miklós és Vitán József primások egységesített zenekara és a gyászinduló hangjai mellett vonul

fel a családi sírhelyhez a menet.

A sírgödört körülállják. A pap utójára kezd imába... A körülálló szemüket törölgetik... Egy-egy gyöngyözött idegzetű nő hangosan felzokog. Mellettünk egy anya, a népből — pöttyös gyermekével karján, — csöndesen bámészkodik. Talán sose volt még színházban, sose látta Frattát játszani, — a nevét is most hallja először. Nem is erre a temetésre jött. Csak temetésre! Arra, amely ezt megelőzte és arra, amely esetleg ezt követi. Itt lakik a közelben. Olyan mindegy hova viszi gyermekét ezen a szép napsütött őszi délutánon... A temetőben nemcsak halottak vannak ám. Van élet is! Nagy és szomorú fák... Nagy és szomorú emberek... Van itt bőven nő és férfi. De több nő. Nőnek inkább van érzéke az ilyen csöndes mulatság iránt...

A pap imája után Fekete Mihály színművész kezdett drámai erejű búcsúztatóba:

— Gézánk! Te, a neves kolozsvári patricius család sarja, mikor most meg térsz drága jó Édesanyád és szeretett Édesapád mellé, nagyszüleid sírjába, büszke érdemrendet tűzök mellédre. Mert ki volt jobb és daliásabb Nótás kapitány nálad? Kin feszült szebben a tisztí dolmány, mint Rajtad?... Amikor sebekkel borított testeddel pihenni mélsz, meséld el odaát, hogy nem vértünk meg Téged, kollégáid és a közönség, amiért egy átkos szenvedély rabja voltál, ami végzet: Veled! Hisz

valamennyiünknek sebes a szívünk, lelkünk és a fájdalom mérgét isszuk! Amidőn most Téged siratunk, tulajdonképpen magunkat, sorsunkat siratjuk, mert a mai erdélyi magyar színművészet sorsa, a Tiedhez hasonló, Géza! Nyugodj békében és büszkén! Még látni fogjuk egymást!...

Fekete Mihály drámai mélységű és mindenkit könnyekig megható gyászbeszéde után Szilágyi Jenő díszletmester mondott verses búcsúztatót.

A gyászoló gyülekezet hangos zokogásától alig hallatszott az elhantolás durva zaja. A sir mellett a cigányzenekar, utoljára elhuzta a megboldogult kedvenc nótáit: Lehullott a regő nyárfa... Ha már egyszer elmúlt a nyár...

A tömeg szétszózlott. Fratta kint maradt a temetőben... Sok-sok pályatársával szemben. Ő boldog! Örök szerződést kapott a Leghatalmasabb Színigazgató legnagyobb színházánál...

(r. t.)

A Magyar Népközség üdvözlő táviratai Argetoianu miniszterelnökhöz és a kormány új tagjaihoz

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Romániai Magyar Népközség nevében Bánffy Miklós elnök az alábbi üdvözlő táviratot küldte Argetoianu miniszterelnökhöz és a kormány új tagjaihoz:

CONSTANTIN ARGETOIANU miniszterelnök ur Öccsellenciájának BUCURESTI

Az új kormány élére történt kinevezése alkalmából a Romániai Magyar Népközség nevében van szerencsém legmelegebb üdvözlőmet tolmácsolni, sikert kívánva ama magas hivatás betöltéséhez, amelyre megbízatást kapott.

BÁNFFY MIKLÓS elnök-szenátor

N. OTTESCU belügyminiszter ur Öccsellenciájának BUCURESTI

A Romániai Magyar Népközség nevében van szerencsénk, mint belügyminisztert üdvözlőim, remélve, hogy ezt a hivatalt az ország minden polgárának javára fogja betölteni.

BÁNFFY MIKLÓS elnök-szenátor

RADIAN sajtó- és propagandaminiszter ur Öccsellenciájának BUCURESTI

A Romániai Magyar Népközség üdvözlőim, a sajtó- és propaganda-minisztérium élén.

BÁNFFY MIKLÓS elnök-szenátor

G. C. GIURESCU ur, a Nemzeti Ujjászületés Frontja minisztere Öccsellenciájának BUCURESTI

A Romániai Magyar Népközség nevében szerencsés kivánságunkat küldjük a Nemzeti Ujjászületés Frontja miniszterévé történt kinevezése alkalmával.

BÁNFFY MIKLÓS elnök-szenátor

— Vaitoianu tábornok, királyi tanácsos a közlekedésügyi miniszternél. Bukarestből jelenti: Mihail Ghelmegeanu közmunka- és közlekedésügyi minisztert felkereste Vaitoianu tábornok, királyi tanácsos, aki hosszas tanácskozást folytatott le a miniszterrel.

— Kinevezték a propagandaügyi minisztérium sajtó-osztályának titkárát. Bucurestiből jelenti: Radian Alexandru, az új sajtó- és propagandaügyi miniszter, a minisztérium sajtó-osztályának titkárává nevezte ki Gheorghe Muntean, a kiváló lapszerkesztőt és közíró.

— Járványos papagálybetegség Argentínában. Buenos Airesből jelenti a Rador: Argentina fővárosában járványoszerűen lépett fel a papagálybetegség. Több, mint 20 papagálybetegségben szenvedett állatot tartott kórházba, akik közül 5 meghalt, köztük a zsidókórház igazgató-orvosa is.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Október 6, Péntek.
Róm. kat. és Prot.: Brunó. Ort.: Sf.
Ap. Toma. Izr.: 23 Tisri. Szim. Tora.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

MILYEN AZ IDEÁLIS FELESÉG?

Férfitársaságban arról vitatkoznak, hogy milyen legyen az ideális feleség. — Kár ezen vitatkozni — jegyzi meg az egyik agglegény... Ahány férfi — annyi izlés. Az egyik a szökét szereti, a másik a pénzt...

MIND A KETTŐ.

A jegyző megkérdezi Mihály gazdától:

— No, mondja gazdum, van magának rokona a városban?
— Van bizony! A János.
— És milyen rokona az magának?
Felménő vagy lemenő?
— Mind a kettő.
— Hogy-hogy?
— Ő a liftes a házban.

— Ügyeletes gyógyszertárak: Szeptember 30, szombaton reggeltől október 7. szombaton reggelig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut, Sotropa Emil, Stefan cel Mare-tér.

— REKLÁM NÉLKÜL NEM BOLDOGUL máma sem a kereskedő, sem az iparos. A legmodernebb és leghatásosabb reklám ma a film, melyet a „FOTOFILM” szakszerűen és jutányosan készít. Kérjen külön ajánlatot.

photofilm
CLUJ. STR. REG. MARIA 6. TEL. 33-46

— Köszönetnyilvánítás. Édes jó apánk, S. Nagy József vendéglős elhunyt a alkalmával, az irántunk megnyilvánuló jóleső meleg részvétért, úgy szintén a temetésen való megjelenésért szívünk legmélyéről jövő hálás köszönetet mondunk. S. Nagy László, Idus és Margit.

— A fiatal román írók december hó 31-ig nyújthatják be munkájukat a II. Károly királyról elnevezett alapítvány pályadíjára. Bukarestből jelenti a Rador: A II. Károly király Öfelségéről elnevezett alapítvány irodalmi és művészeti szakosztálya emlékezteti az érdekelteket arra, hogy a szakosztály bizottsága kötelezettséget vállalt a fiatal írók munkáinak kiadására. Ezzel jutalmazni kívánja a román irodalom fiatal kiválóságait. Ez az elhatározás még annak idején történt, amikor Gusti professzor volt a közoktatásügyi miniszter. A fiatal írók december 31-ig nyújthatják be kinyomtatásra és jutalomra váró kéziratokat. Az 1940. évben négy jutalmat osztanak ki, még pedig egy jutalmat a verses munkákra, egyet művészettörténeti értékesre, egyet a filozófiai és egyet az erkölcs-tan köréből vett munka szerzőjének. A jutalom nemcsak abból áll, hogy a Károly király alapítvány saját költségén nyomtatja ki és jelenti meg a munkát, hanem abból is, hogy a fiatal román írók minden korlátozás nélkül megilleti a teljes szerzői jog. A kéziratokat lehetőleg íróképen írva kell beküldeni a szerző nevének feltüntetésével. A benyújtott munka átvételéről sorszámozatot adnak és ez a sorszámozatot arra a lezárt borítékra is, amely a munka szerzőjének nevét és pontos címét tartalmazza. A kéziratokat a folyó évi december 31-ig kell az alapítványnak Bukarestben, a Bulevardul Lascari Catardi 39. szám alatt levő hivatalába benyújtani.

— Magyar író és francia tiszt romantikus házasságkötése a nyugati hadszíntéren. Párisból jelenti a Dunaposta: Rendkívül érdekes és romantikus házasságkötés történt a nyugati hadszíntéren egy kilométernyi távolságra a legelső tűzvonalaltól. Megyeri Sári, a Párisban élő kiváló magyar író tartotta meg külön engedéllyel esküvőjét André Langgal, az egyik francia tüzérezred tartalékos főhadnaggyával, aki egyébként az Edition Francaise könyvkiadó-vállalat igazgatója. A polgári házasságkötést Lebrun előjáró, a francia államfő unokaöccse végezte. Annak a francia ezrednek a tisztikara, amelynek André Lang is tagja, virágcsokrokkal halmozták el a fiatal párt. Az újdonsült magyar származású asszonykát pedig arra kérték fel, hogy vállalja a francia tüzérezred zászlóanyai tisztjét, amit Megyeri Sári rögtön el is fogadott.

— SZEMÜVEGET KÉR A 70 ÉVES FÉLVAK ASSZONY. Újlag kéréssel fordulunk szegényeink nevében olvasó közönségünkhöz. A súlyos szembetegségben szenvedő Gál Pálné 70 éves öregasszony nehéz helyzetére hivatkozva felhívjuk figyelmünket. Az idős nő szemoperáció végett vidékről jött Kolozsvárra. Itt az adakozó lelki emberek segítségével sikerült is megoperáltatnia magát s speciális szemüveggel — ha homályosan is, de látását biztosította. Az amúgy is súlyos helyzetben levő Gál Pálnét végzetes szerencsétlenség érte, elesett s a súlyos nehézségekkel megvásárolt különleges szemüvegje eltört. Most kétségbeesetten fordul adakozó-lelki olvasóközönségünkhöz, legyenek segítségére, hogy eltört szemüvegjét megcsináltathassa. A szegény, szinte vak asszony itt teljesen hozzátartozó nélkül, csak a jó emberek segítségével a legnagyobb nehézségek között él s olyan emberek vendégszeretettel élvezi, akik maguk is szegények, súlyos gondok között élnek s nem tudják őt tovább támogatni. A súlyos helyzetben levő szegény öregasszony kérését a mindig megértő olvasóink figyelmébe ajánljuk és kérjük, legyenek segítségére. A Gál Pálné részére beküldött adományt kiadói hivatalunk továbbítja.

— A józseffalvai tüzkárosultakért. A szörnyű tűzvész áldozatául esett Józseffalva lakóinak felszólítására megindított gyűjtésünkre Both A. által beküldött 100 lej összeget köszönettel nyugtazzuk. Egyben felkérjük olvasóinkat, hogy akinek módjában áll, ne felejtsezzék el a szegény, súlyos helyzetben levő tüzkárosultakról.

— Értesítés. Kérjük mindazokat, akik még nem adták be fautalványukat, hogy október 10-éig a Regele Ferdinand-ut 85. szám alatt levő egyesületünk titkárságának adják le, hogy a fát idejében be lehessen szerezni. Akik a téli tüzelőfára igényt tartanak, forduljanak bizalommal egyesületünkhöz. Salvan Teodor elnök. Vasváry Leopold titkár.

— Férje és gyermekei elvesztése feletti bánatában megőrült a lengyel menekült nő. Máramaroszigetről jelenti: A máramarosi csendőrség több lengyel menekültet tartóztatott fel Szaplonca községben. A menekültek Magyarországról szöktek át Romániába és tiltott módon lépték át a határt. A lengyel menekültek között volt egy szerencsétlen elmebeteg asszony is, akinek lelki egyensúlya afőlötti fájdalomban bomlott meg, hogy a menekülés során elvesztette férjét és gyermekeit. A szerencsétlen elmebeteg nőt beszállították a máramarosszigeti elmeegógyintézetbe.

— A HÁZTULAJDONOS HANYAGSÁGA MIATT A FŐVÁROSBAN LEÉGETT EGY HÁZ. Bukarestből jelenti a Rador: Hatalmas tűz pusztított tegnap este a fővárosban a Bradului-ucca 46. szám alatt, ahol Avram Urechia háza teljesen leégett. Hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a villamosvezetékben keletkezett rövidzárlat okozta. A háztulajdonos ellen a hatóságok megindították az eljárást, mert beigazolást nyert, hogy a villanyvezeték már hosszabb ideje rossz volt, ennek ellenére Urechia elmulasztotta annak megfelelő megjavítását, illetve újjal való kicserélését.

— Petroleumszempész ellen indult eljárás Amerikában. Philadelphia. (Rador.) A szövetségi hatóságok vizsgálatot indítottak az ellen a csempész-társaság ellen, amely az Atlanti Óceánon feltűnt német tengeralattjárók részére petroléumot szállított. A vizsgálat folyamán eddig az nyert megállapítást, hogy az olyan hajót, amelyről eddig köztudomású volt, hogy szeszcsempész hajó volt, német alattvalók vettek bérbe.

— Külföldi követek Gafencu külügyminiszternél. Bukarestből jelenti: Grigore Gafencu külügyminiszter október 2-án, hétfőn kihallgatáson fogadta Yovan Dutchich, Jugoszlávia nagykövét, sir Reginald Hoare, Anglia miniszterét, Pellegrino Ghighit, Olaszország meghatalmazott miniszterét és Paul Koukolevt, a Szovjetunio bukaresti meghatalmazott miniszterét.

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkos lett a munkás. Ploestből jelenti: Megrendítő öngyilkosság történt a közeli Urlati községben. Fane Ciocanu 33 éves munkás, aki már hosszabb idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, elkeseredésében az egyik gazdasági épületben felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A hatóságok megállapítva azt, hogy bűntény nem forog fenn, a holttest eltemetésére megadták az engedélyt.

— UJABB KATASZTRÓFÁLIS FÖLDRENGÉS TÜRÖKORSZÁGBAN. Ankarából jelenti a Rador: Törökországnak azon a területén, amelyen nemrég földrengés pusztított, újabb földrengést észleltek, amely teljesen elpusztította Dikili falut. A szerencsétlenség annál súlyosabb, mert a földrengés sújtotta területen hatalmas vihar és jégeső is tombolt, amely teljesen megsemmisítette a gyapot és a szeszamültetvényeket. Nazili faluban pedig számos házat rombadöntött. A földrengés és a vihar sok helyen megrongálta a vasuti vonalakat is, úgy, hogy a vonatok közlekedésében súlyos forgalmi zavarok keletkeztek.

— IRODALMI TÖRVÉNYSZÉK. A kolozsvári Munkás Atheneum rendezésében október 6-án, pénteken este a Vasmunkás Otthonban (Catedralei-ucca 7.) irodalmi törvényszék ítélik Margaretha Michel: „Elfújta a szél” című regénye felett. A törvényszéki tanács tagjai: Dóri Erzsébet, Balogh Mária és dr. Deutsek Géza. Beléptidij nincs.

— Románia nagyarányú vásárlásokat eszközölt Angliában. Londonból jelenti a Rador: Oliver Stanley, Anglia kereskedelemügyi minisztere az alsóházban beszédet mondott. Többek között bejelentette, hogy a román kormány jelenleg vásárlásokat eszközölt Angliában az 1939. évi július elsején megkötött angol-román biztosítéki szerződés alapján. Anglia kormányja jelenleg azokat a módokat tanulmányozza, amelyek mellett a brit birodalom búzán és gabonaféléken kívül más fontos termékeket is beszerezhesen Romániából. Kijelentette azonban a miniszter azt is, hogy e tekintetben részletesebb felvilágosítással és adatokkal nem szolgálhat.

— VÁRATLANUL MEGHALT DR. SZIGETI GYÖRFFY ISTVÁN. A VILÁGHÍRŰ ETNOGRAFUS. Budapestről jelenti a Dunaposta: Kedden 55 éves korában váratlanul meghalt dr. Szigeti György István egyetemi tanár, a világhírű etnografus, a néprajzi múzeum volt igazgatója, akit holtan találtak meg íróasztala mellett. Orvosi megállapítás szerint a kiváló tudóst agyvérzés ölte meg.

— Német konzulátust létesítenek Szegeden. Budapestről jelenti a Dunaposta: Kampf Erich német konzul, aki azelőtt a perzsiai német konzulátuson tevékenykedett, Szegedre érkezett és megkezdte a szegedi német konzulátus megszervezésére vonatkozó előkészítő munkálatokat. A szegedi új német konzulátus legfőbb tevékenysége a német-magyar gazdasági kapcsolatok kiépítése lesz, politikai tevékenység azonban nem fog kifejtetni.

— Elélményes pótllékot kapnak a helyőrségüktől távol levő fegyvergyakorlatra behívott tisztek és altisztek. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetvédelmi minisztérium a következő közleményt adta ki: A nemzetvédelmi minisztérium elhatározta, hogy a folyó évi október elsejétől kezdve élélményes pótllékot kapnak úgy a tényleges tisztek és altisztek, mint pedig a fegyvergyakorlatra behívott tartalékos tisztek, mindarra az időre, amelyet ezek az eredeti helyőrségüktől távol az összpontosított zónákban töltenek el. Az élélményes pótllékot a folyó évi október elsejétől kezdve fizetik, még abban az esetben is, ha már elmúlt több mint 30 nap a fegyvergyakorlat idejéből, a fenti határidőből számítva.

— A belügyminisztérium fogadó órái. Bucurestiből jelenti a Rador: Ottesscu belügyminiszter a közönség részére kihallgatási napjait és óráit szerdán és csütörtökön délelőtt 10 órától fél 12 óráig tartja.

— Zsufolt olasz hajók indultak el Keletafrika felé. Brindisi. (Rador.) A Palesztina és a Quirinale nevű olasz oceaánjáró hajók minden jegyűk eladva, zsufolt fedélzet mellett indultak el az olasz keletafrikai szokásos járatukra. A két hajó a járat során érinti Görögországot, Palesztinát és Szíriát is.

— MEGHALT LOSONC REFORMÁTUS PÜSPÖKE. Losoncról jelenti a Dunaposta: Sörös Béla református püspök 62 éves korában meghalt. Az elhunyt főpásztort csütörtökön délután temetik el a losonci református temetőbe.

— Elsüllyesztették a Constantából elindult angol teherhajót. Constantából jelenti a Rador: Egyik constantai hajózási ügynökség jelentést kapott, hogy az „Aviemore” nevű hajót, amely angol zászló alatt a constantai kikötőből indult el nagy gabona rakományal Anvers felé, torpedó lövés érte és a hajó 30 másodperc alatt elsüllyedt. A hajó parancsnoka, első tisztje, gépésze és futója a tengerbe fulladtak, míg a hajó többi tagjait megmentették.

— A kereskedelmi iskolákban a vizsgázók 55 százaléka sikeresen a vizsgálatot. Bucurestiből jelenti a Rador: A kereskedelmi iskolákban az őszi érettségi vizsgálatra összesen 834 jelölt jelentkezett, akik közül 459 tette le sikeresen a vizsgát. A sikeresen érettségizettek száma tehát 55 százaléka, míg a júniusi érettségi alkalmával a sikeresen vizsgázottak arányszáma 58.87 százaléka volt.

— Tanácskozás a román-francia kereskedelmi és fizetési egyezményről. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági minisztériumban Bojoiu miniszter elnöklésével újabb értekezlet tartottak, amelyen a Románia és Franciaország között érvényben levő kereskedelmi és fizetési egyezmény gyakorlati alkalmazásának módjait tárgyalták le.

— Ünnepelesen nyitották meg a besszarábiai gyümölcskiállítást. Bucurestiből jelenti a Rador: Strasani községben, Chisinau közelében az összes hatóságok képviselői és nagyszámú közönség jelenlétében nyitották meg a nagyszabású gyümölcskiállítást. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek a vármegye és a királyi helytartóság kulturális és hazafias egyesületeinek tagjai is, valamint nagy számban a munkásság, akik együtt ünnepelték a föld gyümölcsének ünnepét.

— Súlyos szerencsétlenséget okozott a gépkocsivezető gondatlansága. Ploestiből jelenti a Rador: Súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt a Ploesti-Valeni országúton, Gura Vitioarei község közelében. Társasgépkocsi, amelyet Stoicescu sofőr vezetett, a meg nem engedett sebesség miatt az utat szegélyező árokba fordult. Az utasok közül Sultana Vana 23 éves, Maria Stoicescu 25 éves, Victoria Dumitru 22 éves, Mariu Dumitru 44 éves és Smaranda Bugheanu asszonyok, illetve gyermek súlyosan megsebesültek. Másik öt utas pedig könnyebben. A sebesülteket kórházba szállították, a vétkes gépkocsivezetőt pedig letartóztatták.

Németországban gyújtogatásért halálra ítélték egy mezőgazdasági munkást

(LINZ.) (Dunaposta.) A linzi rendkívüli törvényszék halálra ítélte Stadler Alajos 32 éves mezőgazdasági munkást, aki Rodermeier földbirtokos schiedrigi birtokán volt alkalmazásban. A gazda valami kisebb mulasztás miatt elbocsátotta a bérest, aki erre bosszúból felgyújtotta volt kenyéradójának pajtáját, amely tele volt a betakarított terméssel. Az egész termést a tűz megsemmisítette. A rendkívüli törvényszék azzal indokolta a halálos ítéletet, hogy Stadler tettét háború idején és válságos időszakban követte el. A halálos ítélet jogerős.

LEGUJABB SPORT

Az MLSz lemondja a bukaresti és belgrádi válogatott mérkőzéseket

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Magyar sportkörökben fokozódó kétkedéssel tekintenek a magyar válogatott labdarúgó csapat bukaresti és belgrádi mérkőzése elé. A sportsajtó megállapítja, hogy a magyar válogatott csapat teljesen formán kívül van és ebben az időben általánosan gyászosan szerepelt. Hivatalos magyar sportköröknek az a véleménye, hogy amennyiben a jelenleginél jobb magyar csapatot nem tudnak összeállítani, úgy az MLSz vezetősége azonnal mondja le a magyar válogatott futbalcsapat bukaresti és belgrádi mérkőzését.

— **HATALMAS PETRÓLEUMFORRÁSRA BUKKANTAK SZIBÉRIÁBAN.** Moszkvából jelenti a Rador: Irkutsktól 200 kilométerre óriási új petróleumforrásra bukkantak, amely több, mint 300 méter mély és egyelőre felbecsülhetetlen mennyiségű petróleumot tartalmaz.

— **KINAI TERRORISTÁKAT TETT ÁRTALMATLANNÁ A SANGHAI JAPAN KONZULI RENDŐRSÉG.** Sanghaiból jelenti a Rador: A nemzetközi koncessziós terület rendőrségével karöltve a japán konzuli rendőrség tisztogató munkát végzett a kínai terroristáktól veszélyeztetett területen és letartóztatott körülbelül 400 kínait, a bandavezérekkel együtt. A letartóztatottaktól nagymennyiségű revolvért, bombát, löszert és egyéb fegyvereket koboztak el. A terroristák ellen az a vád, hogy körülbelül 30 olyan kínai személyt gyilkoltak meg, akik a Japánnal való békés együttműködés hívei voltak. Ling-Csu-Junt, a kínai terroristák fővezérét nem tudták elfogni, mert néhány nappal ezelőtt Csungkingba menekült.

— **MANDZSUKUOI SZÓJABABTERMELŐK KÉRÉSE A SZOVJET-TŐL.** Tokióból jelenti a Rador: A Domei japán távirati iroda jelentése szerint a mandzsukuo szójababtermelők arra kérték a Szovjet kormányt, biztosítsa részükre a transzszibériai vasútvonal használatát, hogy ennek a vasútvonalnak a segítségével a termelt szójababot Németországba és Olaszországba szállíthassák.

— **ANGOL-SVÉD GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK.** Londonból jelenti a Rador: A Havas távirati iroda meg erősíti azt a hírt, hogy jelenleg angol és svéd gazdasági tárgyalások vannak folyamatban, amelyeknek az a céljuk, hogy Svédország fokozza az ásványi anyagok kivitelét Angliába, egyidejűleg pedig csökkentse Németországba.

— **A MAGYAR ÉS AZ AMERIKAI KÖVET GAFENCU KÜLÜGYMINISZTERNÉL.** Bukarestből jelenti a Rador: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Bárdossy László bukaresti magyar meghatalmazott minisztert és Franklin Mott Gunthert, az Északamerikai Egyesült Államok bukaresti meghatalmazott miniszterét.

Halálra gázolta az autó Vanea Vasile a kolozsvári kiskorúak fogházának gondnokát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Halálos autószerencsétlenség történt ma délelőtt 10 óra 20 perckor a Kolozsvár közelében, a Gazdasági Akadémia mintabirtoka előtti országúton. A 7147 számú bukaresti rendszámú gépkocsi, amely Nagyvárad felől rohogott Kolozsvár felé, elgázolta Vanea Vasile, a kolozsvári kiskorúak fogházának 58 éves gondnokát. A szerencsétlen ember holtan maradt a gépkocsi kerekei alatt. A halálos gázolás ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Rablógyilkosság áldozata lett a brassói kereskedő

Bukarestből jelenti a Rador: Az Avram Iancu-uccában mára virradó éjszaka eszméletlen állapotban, hatalmas vértócsában találták meg Almaianu brassói kereskedőt. Kórházba való szállítás és orvosi segélyben való részesítés után a kereskedő visszanyerte eszméletét és akkor elmondotta, hogy ismeretlen egyének támadták meg, akik késekkel összeszurkálták, majd a nála levő hatalmas pénzeszeget elrabolták tőle. Az adott személyleírás alapján a brassói rendőrség kezei csakhamar elfogták a rablótámadást elkövetők fejét, Vasile Petcu, másnéven Ciuptiu személyében, aki be is ismerte, hogy ő és több társa támadta meg és rabolta ki a kereskedőt. Megnevezte bűntársait is, akiknek már szintén nyomában van a rendőrség. A súlyos sérüléseket elszenvedett kereskedő állapota reménytelen.

A munkások küldöttsége a katonai segély rendezését kérte Tataru királyi helytartótól

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Munkás Atheneum női tagozatának megbízásából hattagu küldöttség kereste fel hivatalában dr. Tataru Coriolan királyi helytartót. A küldöttség, amelynek tagjai Olpreteanu Marioara, Buksa Erzsébet, Rusu Ileana, Simon Erzsébet, Bocson Susana és Lázár Ilona voltak, terjedelmes emlékiratot nyújtottak át a kormány szomszagtómányi képviselőjének a katonai szolgálatot teljesítő férjeik segély-ügyének rendezésére.

A küldöttség tagjai, akiket a királyi helytartó a legnagyobb előzékenységgel fogadott, szóban is elmondották kívánságukat. Hangoztatták, hogy Kolozsváron mintegy 60 szervezett munkás — akik katonai szolgálatot teljesítenek — családja nagy nehézségekkel küzdök, mert segélyt sehol sem kap. Ezek ugyanis a vonatkozó törvény rendelkezései alá nem tartoznak és így segélyre joguk katonai szolgálatuk idejére nincs. Olyan üzemekben ugyanis, ahol ötnél kevesebb munkást foglalkoztatnak, vagy azok a munkások, akik szolgálati helyükön még nem töltötték be a két évet, a vonatkozó rendelkezés szerint, nem kaphatnak munkaadójuktól segélyt. Támasz nélkül állanak a szomszagtómány munkásokhoz is a kenyér-kereső katonai szolgálata idejére, mert ezek csak munkaidényben dolgoznak és alkalmaztatásuk sohasem történik egyhuzamban, hogy betölthessék a két évet és ezzel jogot szerezhessenek a vállalatnál a félfizetésre.

A küldöttség végül arra kérte a királyi helytartót, hogy valamilyen módon rendezze a nélkülöző családok helyzetét. Dr. Tataru királyi helytartó válaszában kijelentette, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy ezt a fontos kérdést rendezze. Ebből a célból Bukarestben is eljár az illetékes kormánytényezőknél.

Két állatias lelkű fiatalember erkölcstelen merényletet követett el a 12 éves iskolás leányka ellen

(CHISINAU.) (Rador.) Megdöbbenő merénylet áldozata lett Bella Reznic 12 éves iskolásleányka. Aba Paciuniuc és Abraham Frenchel fiatalember a Badoglio marsallról elnevezett utcában meglesték az iskolából hazatérő leánykát és különböző ígéretekkel lakásukra csalták. A két elvetemült fiatalember levetkőztette a leánykát, száját rongyokkal betömtek és egész délután késő estig kegyetlenkedtek vele, majd a késő éjszakai órákban a külváros egyik elhagyatott részén egy

üres telken letették. Itt találta meg a félig eszméletlen és az éjszaka hűvösétől megdermedt állapotban levő kislányt az egyik rendőr, aki azonnal orvoshoz vitte. A leányka eszméletre térítése után elmondotta, hogy a két fiatalember kegyetlenkedett vele és erkölcstelen merényletet követett el ellene. A két bestialis lelkű fiatalembert a rendőrség azonnal letartóztatta és kihallgatásuk után átadják az ügyészségnek.

Baráti légkörben folynak az orosz-török tárgyalások

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass jelentése szerint Vorosiloff marsall október 3-án fogadta Saracioglu török külügyminisztert, aki Ali Haidar Akatai moszkvai török követ társaságában jelent meg a marsallnál. A Vorosiloffnál tett látogatás után Saracioglu külügyminiszter Mikoyan orosz külkereskedelmi népbiztossal folytatott beható tárgyalásokat.

TÖRÖK CÁFOLAT
(ANKARA.) (Rador.) Az Argetolia török távirati iroda hivatalosan megcáfolja egyes külföldi lapoknak azt a híreit, mintha Saracioglu török külügyminiszter elutazott volna Moszkvából. A szovjet-török tárgyalások a

legbarátságosabb légkörben folynak és még néhány napig tartanak.

ÉLÉNKEBB KAPCSOLATOK A SZOVJET ÉS LETTORSZÁG KÖZÖTT

(RIGA.) (Dunaposta.) Ulmanis, a lett köztársaság elnöke jóváhagyta azt a tervet, amely a Riga és Uldiga közötti vasútvonal kiegészítését, illetve kibővítését valósítja meg. Az új vasútvonallal sokkal gyorsabb és élénkebb lesz az összeköttetés Lettország és a Szovjet között. Az új vasútvonal kibővítése nagymértékben fogja emelni Libau kikötő fontosságát és egyben meggyorsítja a lett kikötők és a Szovjet közötti árucseréforalmat is.

A SIEGFRIED-VONAL DICSÉRETE

(MADRID.) (Rador.) A DNB távirati iroda jelentése szerint a „Madrid” című spanyol lap berlini tudósítója látogatást tett a nyugati hadszínter német erődítési vonalainál és kijelentette, hogy a világnak nincsen egyetlen olyan hadserege sem, amely ezen a megerősített vonalon át tudna hatolni.

RENDELETTÖRVÉNY A FRANCIA PARLAMENT BEREKESZTÉSÉRŐL

(PÁRIS.) (Rador.) A francia hivatalos lapban ma megjelent az a rendelet-törvény, amely a parlament ülészá-
kának berekesztéséről intézkedik.

KIVITELI TILALOM OLASZ-ORSZÁGBAN

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz hivatalos lapban megjelent ma az a rendelet, amely megtiltja számos fontos cikknek Olaszországból való kivitelét. Kiviteli tilalom alá esnek az összes hadianyagok, fegyverek és löszerek, repülőgépek és azok alkatrészei, a vas, acél, réz, a gyapjú, a gyapot, a len, selyem, az összes élelmiszerek, a lovak, szamarak és öszvérek, valamint az összes gyógy- és vegyszerek.

A NYILASOK VISSZATÉRNEK A MAGYAR KÉPVISELŐ-HÁZBA?

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A szélső jobboldali pártok között tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy a nyilaspárt képviselői, akik tudvalevőleg kivonultak a képviselőházból, ismét vegyenek részt a törvényhozás munkájában. A parlamentbe való visszatérés hívei hangoztatják, hogy a jelenlegi súlyos időkben és különösen most, amikor a magyar képviselőház megkezdte a földreformról szóló törvényjavaslat vitáját, a nyilaspárt képviselőinek a parlamentben van a helyük.

Revolveres merénylet a japán vasutügyi miniszter ellen

(LONDON.) (Dunaposta.) Tokióból érkező jelentés szerint egész Japánban nagy felháborodást keltett az a merénylet, amelyet a reformpárt elnöke ellen követtek el. A politikai merénylet háttéréről és indító okairól eddig még nem érkezett bővebb jelentés. A reformpárt Japán egyik legnagyobb pártja.

(TOKIÓ.) (Rador.) Nagy megdöbbenést keltett az a merénylet, amelyet Csikuhely Nakajima vasutügyi miniszter ellen követtek el. Több eddig még ismeretlen egyén számos revolverlövést adott le a miniszterre, aki a szejukaj pártnak egyik kimagasló személyisége. Általános a meggyőződés, hogy politikai háttérű merénylet történt. A vizsgálat nagy erővel folyik. Újabb jelentés szerint a volt minisztert a leadott 12 lövés közül egy a bal karján megsebesítette.

— **SZIGORUAN MEGBÜNTETIK A TŰZIFÁVAL VAGY KÖZSZÜKSÉG LETI CIKKEKKEL ÁRÜZÉRKEDŐKET.** Bucurestiből jelenti a Rador: Az áruüzérkedés leküzdésére és az árak ellenőrzésére alakított legfőbb bizottság megállapította, hogy a fővárosban és az ország többi nagyobb városaiban is megengedhetetlen üzérkedés történik a tűzifával. A bizottság elhatározta, hogy a legszigorúbb megtorló intézkedéseket fogantatosítja mindazokkal szemben, akik akár a tűzifával, akár pedig más közszükségleti cikkeket, élelmiszereket áruüzérkedést követnek el a fogyasztók közönség rovására.

— **Franco megkegyelmezett 20 halálra ítéltnek.** Madridból jelenti a Rador: Franco tábornok uralomra jövetelének egyéves évfordulója alkalmából kiadott közkegyelmi rendelet értelmében 20 halálra ítélt egyénnek büntetését életfogytiglani börtönre változtatták át, 600 olyan egyént pedig, akiknek a büntetése nem haladta meg az 5 évi szabadságvesztést, a tegnapi napon már szabadlábra is helyeztek.